

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Broj: _____
Podgorica, _____ 2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2023. godine, razmotrila je Predlog zakona o izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Aleksa Bečić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Tamara Vujović, Albin Čeman, Danilo Šaranović i Valentina Minić, pa s tim u vezi, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom Zakona o izmjeni Krivičnog zakonika Crne Gore predlaže se da se u Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 56/13, 14/15, 42/15, 44/17, 49/18, 3/20, 26/21, 144/21 i 145/21) izvrši izmjena člana 407 (Neovlašćeno organizovanje igara na sreću) na način da se u stavu 1 izbriše novčana kazna, a da se kazna zatvora u trajanju do tri godine zamijeni kaznom zatvora u trajanju do pet godina, dok je u stavu 2 takođe predloženo brisanje novčane kazne.

U obrazloženju Predloga zakona se navodi da su razlozi za njegovo donošenje, između ostalog, i ti da se propisivanjem više zapriječene kazne ostvaruje viši nivo generalne prevencije, a takođe i doprinosi snažnijem i potpunijem ostvarivanju zaštitne funkcije krivičnog prava.

U odnosu na dostavljeni Predlog smatramo da predložena rješenja nijesu prihvatljiva iz sljedećih razloga:

Prije svega, ukazujemo da bi propisivanjem više zapriječene kazne došlo do izjednačavanja osnovnog i kvalifikovanog oblika krivičnog djela. Dakle, za osnovni oblik krivičnog djela iz člana 407 stav 1 Krivičnog zakonika predložena je kazna zatvora u trajanju do pet godina, umjesto kazne zatvora do tri godine kako je to već propisano Krivičnim zakonikom, dok je stavom 3 člana 407 Krivičnog zakonika za kvalifikovani oblik tog djela propisana kazna zatvora do pet godina. S tim u vezi, skrećemo pažnju da propisani kazneni rasponi moraju biti međusobno usklađeni, te se ne mogu propisivati iste kazne za krivična djela koja nijesu iste težine, odnosno za različite oblike istog krivičnog djela.

Nadalje, u odnosu na predlog za brisanje novčane kazne kao vrste kazne u članu 407 st. 1 i 2 važećeg Krivičnog zakonika, i egzistiranje jedino kazne zatvora do pet godina, ističemo da takva kazna ne bi bila uobičajena za naše zakonodavstvo. Naime, u Krivičnom zakoniku Crne Gore za sva krivična djela za koja je kao maksimalna kazna propisana kazna zatvora do pet godina, kao minimalna propisana je kazna zatvora u trajanju od tri ili šest

mjeseci, odnosno od jedne godine, dok za krivična djela za koja je alternativno propisana novčana kazna, uz nju je propisana kazna zatvora u trajanju do jedne, dvije, odnosno tri godine. Pomenuto znači, da bi usvajanje navedenog predloga dovelo do odstupanja u propisivanju kaznenih raspona.

Takođe, treba imati u vidu da bi izostavljanjem propisivanja novčane kazne, kao alternativne, u odmjeravanju kazne ipak moglo doći do izricanja novčane kazne, jer se na osnovu odredbe opšteg dijela Krivičnog zakonika Crne Gore koja se odnosi na granice ublažavanja kazne (član 46 stav 6) kazna može ublažiti po vrsti, tj. umjesto kazne zatvora može se izreći novčana kazna. U konkretnom slučaju, to bi prema predloženom rješenju značilo i mogućnost da se u skladu sa članom 39 stav 1 Krivičnog zakonika, a ukoliko postoje osnovi za ublažavanje kazne iz člana 46 stav 1 tačka 6 ovog zakonika, novčana kazna izrekne u granicama između opšteg minimuma i maksimuma, tačnije u rasponu između dvije stotine i dvadeset hiljada eura. Međutim, prema sadašnjem zakonskom rješenju iz člana 39 stav 2 tačka 5 Krivičnog zakonika Crne Gore ovakva mogućnost ne postoji, jer novčana kazna se kao glavna kazna ne može izreći u iznosu ispod hiljadu i dvije stotine eura. Dakle, predloženim rješenjem stvara se bojazan da se u praksi, bez obzira na strožije propisane kazne, ukoliko postoje uslovi za ublažavanje kazne, učinocima ovih krivičnih djela izreknu blaže kazne sve do opšteg minimuma (tačnije do dvije stotine eura).

Osim toga, propisivanje kazne zatvora kao jedine vrste kazne za predmetno krivično djelo ne smatramo opravdanim imajući u vidu da je stavom 4 člana 407 Krivičnog zakonika, propisana obavezna primjena mjere bezbjednosti iz člana 75 u vidu oduzimanja sredstava namijenjenih ili upotrijebljenih za izvršenje ovog krivičnog djela, kao i novca i drugih predmeta koji služe u igri na sreću. Shodno prethodno istaknutom, smatramo da bi se izricanjem odgovarajuće novčane kazne u određenim slučajevima, uz obaveznu primjenu mjere bezbjednosti (stav 4) postigla svrha kažnjavanja, odnosno ostvarila prevencija ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima, i to bilo u odnosu na nekoga ko je već učinio krivično djelo (specijalna prevencija), bilo u odnosu na svakog potencijalnog učinioca, a to u krajnjoj liniji može biti svaki građanin (generalna prevencija).

U konačnom, alternativne krivične sankcije, kao zamjena za kaznu zatvora nekada su efektivnije i imaju bolji uticaj na osuđeno lice, a svakako su efikasnije u primjeni, jer se kod kazni zatvora ne može uvijek obezbijediti njihova primjena u slučaju izricanja velikog broja takvih kazni u istom periodu. Na taj način se, u slučajevima kada je cjelishodno izreći ovu kaznu, izbjegavaju i štetne posljedice kazni lišenja slobode kao što su društvena stigmatizacija i deprivacija, koje svakako ne vode rehabilitaciji učinilaca krivičnih djela. Prema tome, izbor između dvije vrste sankcija, daje bolju mogućnost individualizacije u svakom konkretnom slučaju.

Napominjemo da uporedno-pravna analiza predmetnog krivičnog djela pokazuje da je Krivični zakonik Crne Gore usklađen sa uporednim zakonodavstvima zemalja regiona.

Na osnovu svega izloženog smatramo da su propisani kazneni rasponi u Krivičnom zakoniku Crne Gore međusobno usaglašeni i adekvatni težini krivičnog djela.

PREDSJEDNIK,
dr Dritan Abazović